

**SFINTII CUVIOSI ROMANI
RAFAEL SI PARTENIE DE LA AGAPIA VECHIE**

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ
*Independența
prin Cultură*

Acești sfinți cuvioși români reprezintă un capitol special din istoria isihasmului carpatin românesc, făcând parte din cei mai reprezentativi sfinți ai pustniciei românești, care au păstrat rânduiala sfinților din vechime, întemeietori de obști, diferiți de sfinții egipteni ai pustiei, stâlpnici sau zăvorâți.

Sfântul Cuvios Rafael s-a nevoit în vechiul așezământ monahal de la Agapia Veche, în veacul al XVI-lea, fiind cinstit ca sfânt încă din secolul al XVII-lea, mai ales în Moldova. Documentele arată că însuși Sfântul Ierarh Dosoftei, mitropolitul Moldovei, i-a cinstit moaștele. În vechile pomelnice monahale, sfântul apare trecut sub forma „fericitul stareț Rafail”.

Sfântul Cuvios Partenie este un alt nevoitor din obștea de la Agapia Veche, trăitor în secolul al XVII-lea, ca urmaș al vechilor sihaștri. Despre el, tradiția spune că a sihăstrit în locul numit „muntele Scaunele”, la un kilometru mai sus de actuala mănăstire. Sfântul Partenie a viețuit după modelul pustnicilor dinaintea lui, astfel: ziua se ruga în singurătate, mai ales cu Psaltirea, pe care o știa pe

dinafară, iar la apusul soarelui gusta puțină pâine și legume fierte, după care toată noaptea rostea rugăciunea lui Iisus, în timp ce împlotea coșuri, după rânduiala pe care o aveau și sfinții egipteni, numită rucodelie.

Mănăstirea Agapia Veche este un locaș monahal situat către nord, la aproximativ doi kilometri de Mănăstirea Agapia Nouă (din vale), într-o poiană adăpostită de păduri înalte și dese. Începuturile vieții monahale de pe aceste locuri au făcut-o călugării sihaștri. În a doua jumătate a secolului al XIV-lea, monahii iubitori de liniște și rugăciune, sub conducerea cuviosului Agapie, venit de la Mănăstirea Neamț, au ridicat un schit din lemn, pe locul numit astăzi „Livada Părinților”.

Cu timpul, numărul sihaștrilor a crescut, biserica din poiană devenind neîncăpătoare. Drept urmare, pe la mijlocul secolului al XVI-lea, domnitorul Moldovei, Petru Rareș și doamna Elena au contribuit la construcția unei noi biserici din piatră, pe locul celei vechi, pe care au înzestrat-o cu odoare și moșii. Biserica acestora, căzută în ruină, purtând hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, a fost reconstruită și ctitorită în anul 1680 de către Anastasia Doamna, soția lui Gheorghe Duca-Vodă, adăugându-i un nou hram, „Schimbarea la Față a Domnului” (6 august), care se păstrează și astăzi.

Deplasările de teren de pe teritoriul mănăstirii au produs stricăciuni mari, necesitând numeroase consolidări și renovări. Astfel, în perioada anilor 1990-1994, a fost necesară demolarea bisericii și înălțarea unui nou locaș, pe o temelie de beton armat, placată cu piatră, bine implantată în roca muntelui. Biserica, mult mai înaltă și mai încăpătoare este construită din bârne groase din brad, îmbrăcate în exterior cu draniță, cu pereți ornamentați, cu un brâu sculptat din stejar.

Sihăstria de la Agapia Veche a fost un nucleu de credință ortodoxă și de cultură românească, în care pustnicii au trăit într-o desăvârșită duhovnicie, mulți dintre ei fiind proslăviți după moarte, în rândul sfinților, fiind amintiți și de părintele protosinghel Ioanichie Bălan, în Patericul românesc.

SFÂNTUL CUVIOS RAFAEL

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ
*Independența
prin Cultură*

Sfântul Rafael s-a născut în anul 1560, în satul Bursucani, comuna Bălăbănești, aflată nordul județului Galați. De curând, satul natal al sfântului, pe locul fost schit, s-a pus temeliea unui nou așezământ monahal, numit

Schitul Zimbru (metoc al Mănăstirii Adam). Astfel, odată cu oficializarea cinstirii sale în Biserica Ortodoxă Română, Cuviosul Rafael a devenit unul dintre ocrotitorii Eparhiei Dunării de Jos.

Începând cu secolul al XVI-lea, mulți sihaștri s-au retras în „codrii Adamului”, viețuind în asceză și neîncetată rugăciune. Urmând probabil acestor nevoitori, Sfântul Rafail a luat și el drumul mănăstirii, oprindu-se în pădurile dese de la Agapia din Deal, unde călugării nemțeni duceau o viață

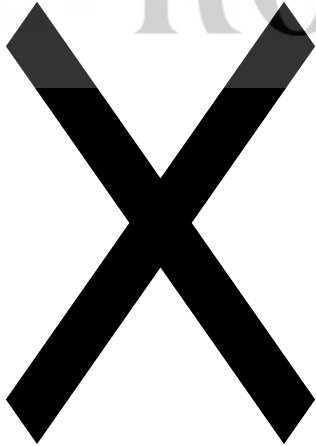
deosebit de înaltă.

Între anii 1580-1585, la pustnicii din Agapia a apărut tânărul Partenie, care a primit binecuvântare de a rămâne în obște, locuind până la sfârșit pe dealurile Agapiei. La tunderea în monahism, tânărul a primit numele de Rafael. Odată primind harul monahal, Rafael se va nevoi neîncetat, ziua și noaptea. Aprinzându-se în inima lui o dorință de neînfrânt după mai multă liniște, sfântul a primit binecuvântarea de a se retrage în singurătate, numai o dată la câteva zile el coborând în obște. După mai mulți ani petrecuți în singurătate și nevoițe smerite, Sfântul Rafail a coborât în obștea monahală, unde a fost ales duhovnic. Se crede că, în cele din urmă, sfântul Rafael a fost ales chiar stareț al mănăstirii. În toate pomelnicele vechi și mai noi, precum și în „Sinodicul mănăstirii”, scris în anul 1869, întocmit după cele mai vechi pomelnice, cum se subliniază în prefață, pomelnice care s-au distrus, la capitolul „Stareți și duhovnici”, părintele Rafael apare al doilea, după sihastrul Agapie, întemeietorul schitului Agapia Veche, și este numit „fericitul stareț Rafail”, între anii 1640-1645.

La numai șapte ani de la înmormântare, când părinții au desfăcut mormântul, trupul său a fost aflat neputrezit și frumos mirositor. După rugăciuni îndelungate și dezlegări, rămânând nedesfăcut, trupul sfântului a fost așezat într-o raclă de lemn, în biserica schitului.

Sfântul Mitropolit Dosoftei al Moldovei îl considera sfânt pe părintele Rafail, cinstindu-i moaștele cu mare evlavie. Plecându-se cu multă smerenie, mitropolitul a sărutat Sfintele Moaște ale Cuviosului Rafael, lăsând o însemnare în cartea sa, „Viețile Sfinților” sau „Prologariu”, din anul 1686, tipărită la Iași, la fila 152, de la 9 iunie: „Și din Rumâni mulți sunt carii am și văzut viața și traiul lor, dar nu s-au căutat, fără numai Daniil de Voroneț și Rafail de Agapia, și am sărutat și sfintele moaști”. În vremuri de prigoană însă, Sfintele Moaște au fost ascunse, acestea rămânând neafiate până astăzi.

SFÂNTUL CUVIOS PARTENIE

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*

Sfântul Partenie, un alt sfânt cuvios părinte, viețuitor în obștea de la Agapia din Deal și vrednic al sihaștrilor de demult, a aceste locuri prin secolul XVIII-lea. Partenie a fost ucenic starețului Eufrosin, ctitorul mănăstirii din „Livada Părinților”, de la care și primește tunderea în monahism.

Potrivit tradiției locului, crede că acest sfânt cuvios s-nevoit în singurătate, în locul numit „muntele Scaunele”. Nevoiața părinților de aici era una deosebit de înaltă, precum urmează: ziua se rugau în singurătate, mai ales cu Psaltirea, pe care o știau pe dinafară, iar la apusul soarelui, gustau puțin din

pâine și legume fierte, după care toată noaptea se nevoiau, rugându-se cu rugăciunea lui Iisus, iar cu mâinile împletind coșuri. Când oboseau, ei se odihneau puțin, șezând pe scaune de lemn.

Sfântul Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei, care a cunoscut mulți călugări cu viață duhovnicească din Moldova, îl numără pe Cuviosul Partenie printre sfinții români cărora „le-a văzut viața și traiul”. Astfel, după adormirea sa întru Domnul, în anul 1660, când trupul i-a fost dezgropat, acesta a fost aflat nesticat și frumos mirositor.

Părțile din Moaștele Sfinților Rafael și Partenie se află la Sihăstria de la Agapia Veche (2 km mai sus de Mănăstirea Agapia din Vale; 12 km sud-vest de Târgu Neamț; 48 km nord de Piatra Neamț) și la Mănăstirea Putna (la 30 km nord-vest de Rădăuți, județul Suceava).

Pr. ADRIAN SINGUROV

**INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ** *Independența
prin Cultură*